

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 408/2017-44

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. novembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Milana Ľalíka prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv zaručených čl. 17 ods. 1, 2 a 5 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv zaručených čl. 5 ods. 1 písm. c), 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tk 2/2016 v súvislosti s rozhodovaním o jeho žiadosti o prepustenie z väzby z 8. septembra 2016 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos 117/2016, ako aj jeho uznesením z 24. novembra 2016 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tk 2/2016 p o r u š e n é b o l i .

2. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 374,80 € (slovom tristosedemdesiatštyri eur a osemdesiat centov) na účet jeho právnej zástupkyne [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Sťažnosti [REDAKOVANÉ] vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. januára 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorú doplnil podaním z 15. mája 2017, v ktorej namietal porušenie čl. 1 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), jeho základných práv zaručených čl. 17 ods. 1, 2 a 5 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práv zaručených čl. 5 ods. 1 písm. c), 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tk 2/2016 v súvislosti s rozhodovaním o jeho žiadosti o prepustenie z väzby z 15. marca 2016 a 8. septembra 2016 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 1 Tos 45/2016 a sp. zn. 3 Tos 117/2016 a uzneseniami z 18. mája 2016 a 24. novembra 2016 pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že proti sťažovateľovi je vedené na okresnom súde pod sp. zn. 1 Tk 2/2016 trestné konanie pre pokračovací obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spolupáchatelstvom podľa § 172 ods. 1 písm. c) a ods. 3 písm. c) Trestného zákona. Uznesením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu sp. zn. 0 Tp 444/2015 z 23. októbra 2015 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tpo 2/2016 z 12. januára 2016 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov podľa

§ 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Sťažovateľ podal 15. marca 2016 žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, ktorú doplnil o záruku za jeho ďalšie správanie a o peňažnú záruku. Okresný súd o žiadosti sťažovateľa a o jeho návrhoch rozhodol na verejnom zasadnutí 9. mája 2016 uznesením sp. zn. 1 Tk 2/2016, ktorým zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby, neprijal ponúkané návrhy na nahradenie väzby a zároveň rozhodol o ponechaní sťažovateľa vo väzbe. Proti uzneseniu okresného súdu hneď po jeho vyhlásení podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú následne písomne odôvodnil. O sťažnosti rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 1 Tos 45/2015, ktoré vydal na neverejnom zasadnutí konanom 18. mája 2016. Krajský súd sťažnosť sťažovateľa zamietol. Sťažovateľ namieta neprimeranú dĺžku rozhodovania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby a súvisiacich návrhoch.

3. Sťažovateľ podal ďalšiu žiadosť o prepustenie z väzby 8. septembra 2016. O tejto žiadosti rozhodol okresný súd uznesením na verejnom zasadnutí 21. septembra 2016, ktorým jeho žiadosť zamietol. O sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 3 Tos 117/2016 z 24. novembra 2016, rozhodovanie tak trvalo opäť neúmerne dlho, a to dva a pol mesiaca, 77 dní. Sťažovateľ považuje uznesenie krajského súdu z 24. novembra 2016 za nepreskúmateľné, pretože presvedčivo neobjasňuje danosť väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

4. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o sťažnosti rozhodol nálezom, ktorým vysloví, že v konaniach vedených na krajskom súde pod sp. zn. 1 Tos 45/2016 a sp. zn. 3 Tos 117/2016 a uzneseniami z 18. mája 2016 a 24. novembra 2016 a konaním okresného súdu sp. zn. 1 Tk 2/2016 v súvislosti s rozhodovaním o žiadostiach sťažovateľa o prepustenie z väzby boli porušené ustanovenia čl. 1 ods. 1 a 2 ústavy, ako aj jeho základné práva zaručené čl. 17 ods. 1, 2 a 5 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľ tiež požadoval zrušenie uznesení krajského súdu z 18. mája 2016 a 24. novembra 2016, finančné zadost'učinenie v sume 5 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

5. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 408/2017-22 z 31. augusta 2017 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorá smerovala proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tk 2/2016 v súvislosti s jeho žiadosťou o prepustenie z väzby z 8. septembra 2016 a postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos 117/201, ako aj jeho uzneseniu z 24. novembra 2016 na ďalšie konanie. Vo zvyšnej časti (ktorá smerovala proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tk 2/2016 v súvislosti so žiadosťou o prepustenie z väzby z 15. marca 2016 a proti postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos 45/2016 a uzneseniu z 18. mája 2016) bola sťažnosť odmietnutá.

6. Na základe výzvy ústavného súdu sa k sťažnosti vyjadrila predsedníčka okresného súdu v liste z 11. októbra 2017, ktorá uviedla: „... som toho názoru, že Okresný súd Bratislava I svojim postupom neporušil namietané práva sťažovateľa.

Z priloženej chronológie úkonov súdu v súvislosti s rozhodovaním o žiadosti sťažovateľa vyplýva, že súd o tejto žiadosti konal v súlade s požiadavkou neodkladnosti a urýchlenosti tohto konania, ako aj v súlade so zákonom a pokynmi nadriadeného súdu.

K podaniu žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu došlo priamo na hlavnom pojednávaní dňa 8.9.2016, kedy súd o tejto žiadosti nemohol rozhodnúť pre neprítomnosť člena senátu, avšak súd ihneď určil termín verejného zasadnutia na prejednanie tejto žiadosti a to v najskoršom možnom termíne (21.9.2016).

Uznesenie bolo sudcom vypracované v zákonnej lehote a následne doručované všetkým oprávneným osobám (celkovo 12 subjektov), pričom tieto sa prístupne vracali súdu až do 2.11.2016 s výnimkou zásielky adresovanej [REDAKOVANÉ], ktorý zásielku neprevzal a bola súdu vrátená až 10.11.2016, t. j. v deň konania hlavného pojednávania.

V uvedenej dobe bola súdu už doručená aj žiadosť sťažovateľa o preštudovanie spisu pred rozhodnutím krajského súdu, čo bolo sťažovateľovi umožnené dňa 10.11.2016 okrem iného aj v zmysle pokynu uloženého krajským súdom pri vrátení spisu ako predčasne predloženého. Aj následne súd konal v zmysle tohto pokynu, keď doplnenie sťažnosti doručené súdu dňa 14.11.2016 doručil dňom 16.11.2016 Krajskej prokuratúre v Bratislave

na vyjadrenie a dňa 21.11.2016 predložil spis Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o sťažnostiach obžalovaných proti uzneseniu o väzbe.

Z vyššie uvedeného a v podrobnostiach v priloženej chronológii rozpísaného postupu súdu mám za to, že tento bol vykonaný v zmysle zákona a v lehotách zodpovedajúcich väzobnému konaniu, keď súd reagoval na podstatné procesné okolnosti vždy v lehote maximálne niekoľkých pracovných dní. Zároveň v období keď nebolo možné predložiť spis sťažnostnému súdu vo veci priebežne konal. Aj keď celková dĺžka rozhodovania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby trvala 77 dní, táto doba nebola spôsobená nečinnosťou Okresného súdu Bratislava I.“

Predsedníčka okresného súdu v závere uviedla, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania.

7. Krajský súd vo vyjadrení zo 6. októbra 2017 k sťažnosti uviedol:

„Dňa 28. 09. 2016 bolo doručené na Krajský súd v Bratislave zdôvodnenie sťažnosti od obžalovaného [REDAKOVANÉ], ktoré bolo v ten istý deň preposlané Okresnému súdu Bratislava I, keďže v tom čase ešte nebol Okresným súdom Bratislava I predložený spis nadriadenému súdu na rozhodnutie o sťažnosti, pričom obžalovaný v podaní, okrem iného, žiadal o nazretie do spisu za účelom doplnenia odôvodnenia ním podanej sťažnosti...

Trestný spis bol prvý krát predložený na rozhodnutie o sťažnostiach obžalovaných [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] na Krajský súd v Bratislave dňa 03. 11.2016...

Dňa 03. 11. 2016 bolo doručené na Okresný súd Bratislava I zdôvodnenie sťažnosti obhajkyňou obžalovaného [REDAKOVANÉ] - [REDAKOVANÉ], ktorá žiadala, okrem iného, aby bolo obžalovanému umožnené oboznámiť sa so spisom pred rozhodnutím o sťažnosti. Toto podanie bolo doručené na nadriadený súd za spisom v ten istý deň...

Prípisom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 07. 11. 2016 pod sp. zn. 3Tos/106/2016, bola vec obžalovaných [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] ohľadom predloženia veci na rozhodnutie o ich sťažnostiach vrátená na Okresný súd Bratislava I ako predčasne predložená (č. 1. 1622) z dôvodov, že na 10.-11. 11. 2016 bol určený termín hlavného pojednávania na Okresnom súde Bratislava I, pričom zároveň obžalovaný [REDAKOVANÉ] v písomnom odôvodnení sťažnosti zo dňa 23. 09. 2016 (č. I. 1604-1605) žiadal nazrieť do spisu za účelom doplnenia dôvodov podanej sťažnosti, čo mu Okresný súd Bratislava I

neumožnil, jednak zo spisu nevyplývalo, že by predmetné uznesenie bolo doručované [REDACTED], synovi obžalovaného [REDACTED] ktorý písomným podaním zo dňa 19. 09. 2016 (č. 1. 1575-1576) podal návrh na prevzatie záruky dôveryhodnou osobou podľa ustanovenia § 80 ods. 1 písm. a) Tr. por., a ktorý bol oprávnenou osobou na podanie sťažnosti. Táto zásielka sa vrátila ako neprevzatá v odbernej lehote na Okresný súd Bratislava I až dňa 10. 11.2016...

Druhýkrát bol trestný spis predložený Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o sťažnostiach obžalovaných [REDACTED] a [REDACTED] dňa 21. 11.2016 (č. 1. 1637).

O podaných sťažnostiach rozhodol Krajský súd v Bratislave pod sp. zn. 3Tos/117/2016 na neverejnom zasadnutí konanom dňa 24. 11. 2016 (č. 1. 1637) tým spôsobom, že podľa ustanovenia § 194 ods. 1 písm. a), ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie v častiach, v ktorých okresný súd podľa ustanovenia § 80 ods. 1 písm. a) Tr. por. u obžalovaného [REDACTED] a obžalovaného [REDACTED] neprijal záruky za ich ďalšie správanie a podľa ustanovenia § 80 ods. 1 písm. a) Tr. por. jednak neprijal ponuku prevzatia záruky za ďalšie správanie obžalovaného [REDACTED] od [REDACTED] zo dňa 19. 09. 2016 a jednak ponuky prevzatia záruky za ďalšie správanie obžalovaného [REDACTED] [REDACTED] zo dňa 19. 09. 2016 od [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED]...

Rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Tos/117/2016 zo dňa 24. 11. 2016 bolo po vypracovaní podpísané predsedníčkou senátu dňa 02. 12. 2016 a vypravené Krajským súdom v Bratislave bolo dňa 05. 12. 2016 a v tento istý deň bol trestný spis sp. zn. 1Tk/2/2016 aj vrátený Okresnému súdu Bratislava I, čo vyplýva z prípisu na č. 1. 1655. Obžalovaný [REDACTED] prevzal toto uznesenie krajského súdu dňa 08. 12. 2016 a jeho obhajcovia [REDACTED] a [REDACTED] rovnakého dňa 07. 12. 2016.

K dĺžke konania o žiadosti obžalovaného [REDACTED] o prepustenie z väzby na slobodu zo dňa 08. 09. 2016 sa Krajský súd v Bratislave vyjadril už v uznesení sp. zn. 3Tos/117/2016 zo dňa 24. 11. 2016, kde konštatoval neprimeranosť dĺžky konania na prvostupňovom Okresnom súde Bratislava I...

Na základe žiadosti obžalovaného [REDACTED] obsiahnutej v jeho sťažnosti mu bolo umožnené za účelom doplnenia sťažnosti študovať trestný spis. Vypracované dotknuté

rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Tos/117/2016 zo dňa 24. 11. 2016 obsahuje všetky náležitosti riadneho odôvodnenia rozhodnutia, keďže preskúmateľným spôsobom, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany...

Súčasne Vám oznamujem, že Krajský súd v Bratislave podľa ustanovenia § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, netrvá na ústnom prerokovaní veci pred Ústavným súdom Slovenskej republiky.“

8. Právna zástupkyňa sťažovateľa vo vyjadrení zo 17. októbra 2017 poukázala na skutočnosť, že porušovanie označených práv sťažovateľa zo strany súdov naďalej pokračuje, preto sťažovateľ zaslal 6. októbra 2017 ústavnému súdu ďalšiu sťažnosť, ktorá je vedená pod sp. zn. Rvp 1868/2017. Právna zástupkyňa sťažovateľa zároveň uviedla, že netrvá na ústnom pojednávaní vo veci a súhlasí, aby ústavný súd od ústneho pojednávania upustil.

9. Ústavný súd so súhlasom všetkých účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami, ako aj listinnými dôkazmi dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu alebo náboženstvo.

Podľa čl. 1 ods. 2 ústavy Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

12. Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

13. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

14. Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

15. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

16. Podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom:

c) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní.

17. Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

18. Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

19. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

20. V zmysle § 2 ods. 6 druhej vety Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súde sú povinné vybavovať väzobné veci prednostne a urýchlene.

21. Ústavný súd v zmysle svojej ustálenej judikatúry zdôrazňuje, že väzba je najzávažnejším zásahom do osobnej slobody a do práv obvineného. Keďže ide o najzávažnejší zásah, vyžaduje po celý čas súdnu kontrolu jej ústavnosti a zákonnosti (mutatis mutandis III. ÚS 26/01). Je výsostným právom, ale aj povinnosťou všeobecného súdu skúmať všetky okolnosti spôsobilé vyvrátiť alebo potvrdiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu neviny výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o väzbe (Toth c. Rakúsko z 12. 12. 1991). Ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach zdôraznil, že jeho právomoc na rozhodovanie vo väzobných veciach predpokladá výlučne skúmanie toho, či sa v konaní pred väzobnými súdmi dodržali ústavno-procesné princípy takého obmedzenia osobnej slobody, akým je väzba obvineného (II. ÚS 76/02, IV. ÚS 83/03, IV. ÚS 171/03).

22. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou (III. ÚS 7/00, I. ÚS 100/04). Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva

neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať *ratio decidendi* (nosné dôvody) na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich pre a proti väzbe, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy (obdobne III. ÚS 271/07).

23. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 dohovoru ústavný súd poukazuje aj na svoju ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva, že v týchto právach je obsiahnuté aj právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu, ako aj právo byť prepustený počas konania (napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05), pričom prepustenie z väzby na slobodu môže byť v zákonom určených prípadoch podmienené zárukou (III. ÚS 7/00, IV. ÚS 181/07).

24. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že väzba má mať striktné obmedzené trvanie, a preto má byť zaručená možnosť jej kontroly v krátkych intervaloch. V texte čl. 5 ods. 4 dohovoru použitý anglický výraz „*speedily*“ a francúzsky výraz „*a bref délai*“ (v slovenskom preklade „urýchlene“) jasne indikuje, čo musí byť v danom prípade hlavným predmetom záujmu. Aké časové obdobia budú akceptovateľné a aké nie, bude zrejme závisieť od konkrétnych okolností (Bezicheri z roku 1989, A-164, bod 21, Neumeister z roku 1968, A-8, bod 24 a Sanchez – Reisse z roku 1986, A-107, bod 55). Prieskumné súdne konanie musí byť vedené v súlade s hmotnoprávnymi a procesnými vnútroštátnymi právnymi predpismi a tiež aj s účelom čl. 5 dohovoru, to znamená ochranou jedinca proti svojvôli, osobitne aj s ohľadom na čas, ktorý uplynie do vyhlásenia rozhodnutia (rozsudok vo veci Koendjbiharie v. Holandsko, 25. 10. 1990, bod 27).

25. Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že jednotlivé lehoty z hľadiska požiadavky neodkladnosti alebo urýchlenosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby v zmysle § 17 ods. 2 a 5 ústavy, ale aj z hľadiska čl. 5 ods. 4 dohovoru sa posudzujú podľa všetkých okolností prípadu, spravidla lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú požiadavke rýchlosti (obdobne pozri aj III. ÚS 7/00, I. ÚS 18/03). Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (III. ÚS 255/03, II. ÚS 353/06).

26. Pri posudzovaní neodkladnosti alebo urýchlenosti rozhodovania o zákonnosti väzby sa vychádza aj z pravidla, že keď sa na rozhodovaní o návrhoch osoby pozbavenej osobnej slobody na preskúmanie zákonnosti tohto pozbavenia zúčastnilo viac stupňov súdov, berie sa do úvahy celková dĺžka konania, to znamená od podania návrhu až do právoplatného rozhodnutia o ňom (napr. rozsudky ESLP vo veciach Letellier v. Francúzsko, 26. 6. 1991, bod 56 a Navarra v. Francúzsko, 23. 11. 1993, bod 28).

K namietanému porušeniu označených práv postupom okresného súdu a postupom krajského súdu pri rozhodovaní o žiadosti o prepustenie z väzby

27. Predmetom konania pred ústavným súdom v tejto časti bolo posúdiť ústavnosť sťažovateľom tvrdeného zásahu do označených práv podľa ústavy a dohovoru postupom okresného súdu a následne krajského súdu pri rozhodovaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby, ktoré sťažovateľ hodnotí ako neprimerane dlhé a nezodpovedajúce požiadavke neodkladnosti.

28. Z listinných dôkazov, vyjadrení, ako aj predloženej chronológie úkonov, ktoré ústavnému súdu predložil okresný súd, možno ustáliť nasledujúce podstatné skutkové okolnosti:

Sťažovateľ požiadal o prepustenie z väzby na slobodu na hlavnom pojednávaní 8. septembra 2016. Okresný súd rozhodol o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na verejnom zasadnutí 21. septembra 2016 uznesením pod sp. zn. 1 Tk 2/2016 tak, že žiadosť zamietol, neprijal písomný sľub sťažovateľa a ani ponuku záruky dôveryhodných osôb,

peňažnú záruku a nenahradil väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka. Sťažovateľ hneď po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí podal proti nemu sťažnosť. Písomné odôvodnenie sťažnosti sťažovateľa bolo okresnému súdu doručené 28. septembra 2016. Sťažovateľ v písomnom odôvodnení sťažnosti zároveň žiadal o nazretie do súdneho spisu z dôvodu doplnenia odôvodnenia podanej sťažnosti.

Písomné vyhotovenie uznesenia bolo stranám doručované od 10. októbra 2016, posledná doručka sa okresnému súdu vrátila až 10. novembra 2016. Spis bol prvýkrát predložený krajskému súdu 3. novembra 2016 na rozhodnutie o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresnému súdu z 21. septembra 2016. Krajský súd spis vrátil okresnému súdu 7. novembra 2016 ako predčasne predložený z dôvodu, že na 10. a 11. november 2016 bol určený termín hlavného pojednávania na okresnom súde, ako aj preto, že sťažovateľovi nebolo umožnené nazrieť do spisu s cieľom doplnenia jeho sťažnosti, hoci o to žiadal v písomnom odôvodnení sťažnosti. Sťažovateľovi (a aj jeho obhajkyňi) následne bolo 10. novembra 2016 umožnené okresným súdom študovať spis. Sťažovateľ podaním doručeným okresnému súdu 14. novembra 2016 doplnil odôvodnenie sťažnosti.

Druhýkrát bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o sťažnosti sťažovateľa, ako aj ďalšieho obžalovaného 21. novembra 2016. O sťažnostiach rozhodol krajský súd na neverejnom zasadnutí konanom 24. novembra 2016 uznesením pod sp. zn. 3 Tos 117/2016. Krajský súd vyhodnotil sťažnosť ako nedôvodnú a v časti o neprijatí záruk dôveryhodnými osobami podľa § 80 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku uznesenie okresného súdu zrušil a sám o nich rozhodol tak, aby z výroku priamo vyplývalo, ktoré osoby ponúkli tieto záruky. Spis bol v ten istý deň vrátený okresnému súdu z dôvodu, že na 25. november 2016 bol nariadený termín hlavného pojednávania. Uznesenie krajského súdu sp. zn. 3 Tos 117/2016 z 24. novembra 2016 bolo vypracované a podpísané predsedníčkou senátu 2. decembra 2016, sťažovateľ ho prevzal 8. decembra 2016 a jeho obhajkyňa 7. decembra 2016.

29. Na základe opísaného skutkového stavu možno konštatovať, že od podania žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby (8. september 2016) do rozhodnutia okresným súdom (21. september 2016) uplynulo 13 dní. Okresný súd disponoval spisom ďalších 61 dní, v priebehu tohto obdobia bol spis prvýkrát krajskému súdu predložený

3. novembra 2016, avšak tento postup okresného súdu bol predčasný, preto spis krajský súd vrátil 7. novembra 2016 späť na okresný súd. Spis bol predložený krajskému súdu na rozhodnutie až 21. novembra 2016, ktorý o sťažnosti sťažovateľa a aj spoluobžalovaného rozhodol po troch dňoch (24. novembra 2016). Rozhodnutie krajského súdu bolo sťažovateľovi doručené po 14 dňoch. Rozhodovanie o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby trvalo celkovo 91 dní.

30. Z predložených listín, vyjadrení všeobecných súdov a chronológií úkonov vyplýva, že okresný súd vydal uznesenie o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby v dobe necelých dvoch týždňov od podania žiadosti sťažovateľa, čo ústavný súd hodnotí ako urýchlené a časovo primerané rozhodovanie. Avšak okresnému súdu trvalo dva mesiace predloženie spisu krajskému súdu na rozhodnutie o sťažnosti proti jeho uzneseniu o väzbe, čo už neakceptovateľne zasiahlo do sťažovateľom označeného základného práva na osobnú slobodu zaručeného čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a jeho práva na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti trvania väzby zaručeného čl. 5 ods. 4 dohovoru. Tento následok porušenia označených práv už nemohol zvrátiť ani krajský súd svojím rýchlym postupom pri prerokovaní sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu. Okresný súd disponoval spisom neprimerane dlho aj z dôvodu doručovania jeho uznesenia z 21. septembra 2016 väčšiemu počtu osôb (12 subjektov), ale aj preto, že zrejme prehliadol žiadosť sťažovateľa o nahliadnutie do spisu, čo malo za následok vrátenie spisu krajským súdom ako predčasne predloženého.

31. Postup okresného súdu v namietanom konaní tak nespĺňal požiadavku neodkladnosti a urýchlenosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby v intenciách práv zaručených čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru. Ústavný súd pri ustálení tohto záveru prihliadol predovšetkým na svoju predchádzajúcu judikatúru, v ktorej už vyslovil, že personálne a organizačné problémy súdu nie sú v zásade ústavne významné pre posúdenie toho, či postup súdu v konaní bol ústavne súladný (napr. III. ÚS 14/00, I. ÚS 127/04).

32. Vzhľadom na uvedené zistenie ústavný súd vyslovil, že okresný súd v súvislosti s rozhodovaním o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tk 2/2016 porušil základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu zaručené čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ako aj jeho právo na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby zaručené čl. 5 ods. 4 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

33. Sťažovateľ sa v sťažnosti domáhal aj vyslovenia porušenia práva podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru, aj keď sťažnosť v tejto časti bližšie neodôvodnil. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že pokiaľ v rámci svojej rozhodovacej činnosti ústavný súd vyslovil porušenie čl. 5 ods. 3 dohovoru, resp. čl. 17 ústavy v súvislosti s rozhodovaním o väzbe obvinených, k vyhovaniu sťažnosti a vysloveniu porušenia niektorého z označených práv pristúpil v zásade len v prípadoch, v ktorých všeobecné súdy opomenuli rozhodnúť o žiadosti o nahradenie väzby zárukou (napríklad I. ÚS 100/04, I. ÚS 239/04, IV. ÚS 215/2010). V danom prípade je však jednoznačne zrejmé, že okresný súd žiadosťou sťažovateľa o nahradenie väzby prijatím písomného sľubu obžalovaného, poskytnutím záruky za jeho ďalšie správanie, ponukou peňažnej záruky, ako aj dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zaoberal, avšak nevzhladol také výnimočné okolnosti prípadu, ktoré by prepustenie sťažovateľa z väzby za súčasného poskytnutia väzbu nahradzujúcej záruky odôvodňovali. Ústavný súd nezistil v postupe okresného súdu z tohto hľadiska žiadne pochybenie, preto sťažnosti v tejto časti nevyhoveli (bod 3 výroku tohto nálezu).

34. Konanie na krajskom súde v súvislosti s rozhodovaním o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu trvalo spolu 17 dní, čo hodnotí ústavný súd ako v zásade akceptovateľnú dobu, ktorá zodpovedala požiadavke na urýchlené rozhodovanie o zákonnosti trvania väzby. Ústavný súd preto vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu zaručeného čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a jeho práva na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti trvania väzby zaručeného čl. 5 ods. 1, 3 a 4 dohovoru postupom krajského súdu sťažnosti nevyhoveli, pretože v postupe krajského súdu nezistil také porušenia, ktoré by odôvodňovali vyslovenie ich porušenia (bod 3 výroku tohto nálezu).

K namietanému porušeniu označených práv uznesením krajského súdu

35. Sťažovateľ namieta v sťažnosti nepreskúmateľnosť uznesenia krajského súdu, ktorá má byť daná tým, že z neho nie je možné zistiť, v čom reálne pretrváva u neho väzobný dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

36. Krajský súd rozhodoval uznesením pod sp. zn. 3 Tos 117/2016 o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bola zamietnutá žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, podľa § 80 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku nebola prijatá záruka za jeho ďalšie správanie, podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku nebol prijatý písomný sľub sťažovateľa, podľa § 81 ods. 1 Trestného poriadku nebola prijatá peňažná záruka za jeho prepustenie z väzby a nebola väzby sťažovateľa nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka. Krajský súd napadnutým uznesením sp. zn. 3 Tos 117/2016 z 24. novembra 2016 vyhodnotil sťažnosť ako nedôvodnú a v časti o neprijatí záruk dôveryhodnými osobami podľa § 80 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku uznesenie okresného súdu zrušil a sám o nich rozhodol tak, aby z výroku priamo vyplývalo, ktoré osoby ponúkli tieto záruky. V napadnutom uznesení krajský súd najprv reprodukoval odôvodnenie sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu, následne uviedol aplikované ustanovenia zákona [§ 71 ods. 1, § 79 ods. 3, § 80 ods. 1, § 194 Trestného poriadku], popísal skutok, pre ktorý bola na sťažovateľa, ako aj na obžalovaného [REDAKOVANÉ] podaná 7. apríla 2016 na okresnom súde obžaloba, a následne uviedol tieto relevantné dôvody:

„Obžalovaní sú dôvodne podozriví zo spáchania obzvlášť závažného zločinu a obžalovaný [REDAKOVANÉ] aj zo zločinu drogového charakteru a zločinu a prečinu ohľadom nedovoleného ozbrojovania. Vzhľadom na charakter a rozsah stíhanej trestnej činnosti, ktorá sa im kladie za vinu v bodoch 1 až 3 obžaloby ohľadom nedovolenej distribúcie kokainu v rozsahu cca 4 tis. jednorazových dávok drogy v hodnote cca 42 tis. eur je dôvodne vyvodit' zisťný motív takého konania spočívajúci v zabezpečení si finančných prostriedkov...

Je všeobecne známou skutočnosťou, že nedovolená distribúcia drog je zdrojom veľkých finančných príjmov osôb vykonávajúcich takú činnosť a pokiaľ obžalovaní uvádzajú legálny zdroj príjmov, či už z brigádnických prác alebo zamestnania (obžalovaný [REDAKOVANÉ])

v tejto súvislosti predložil aj pracovnú zmluvu, podľa ktorej má byť zamestnaný v spol. [REDAKČNÝ ZNAK]), táto skutočnosť nie je takého charakteru, aby odstránila existenciu dôvodnej obavy z možného pokračovania v páchaní trestnej činnosti obžalovaným, keďže ani legálne príjmy obžalovaných ich neodradili od takého konania, aby neboli dôvodne podozriví z páchania trestnej činnosti na úseku distribúcie drog. V tomto ohľade sú sťažnostné námietky nedôvodné.“

K otázke väzobných dôvodov krajský súd ďalej uviedol:

„V tejto súvislosti sťažnostný súd uvádza, že podľa ustálenej súdnej praxe pri rozhodovaní o väzbe musia síce byť zistené konkrétne skutočnosti, ktoré zakladajú dôvodnosť príslušnej obavy, z ktorej možno odvodiť príslušný väzobný dôvod, tieto skutočnosti je však možné súdom len odhadovať a prognózovať a pre odôvodnený záver o existencii väzobného dôvodu nie je nevyhnutné, aby k takému konaniu v minulosti zo strany obvinenej osoby aj došlo, keďže ide o odhady a prognózy smerujúce do budúcnosti.

V prejednávanej veci podmienkou pre väzbu obžalovaných je nielen dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, ale k tomuto predpokladu pristupuje aj ďalší opodstatnený dôvod ustanovený v § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., t. j. obava z pokračovania v trestnej činnosti, z ktorej je obžalovaný podozrivý (tzv. preventívna väzba)...“

Vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu z 21. septembra 2016 krajský súd uviedol:

„Prvostupňový súd v danom štádiu konania v súlade so zákonom rozhodol, keď zamietol žiadosť obžalovaných o prepustenie z väzby na slobodu. S rozhodnutím súdu prvého stupňa sa sťažnostný súd v plnom rozsahu stotožňuje a konštatuje, že rozhodnutie je vecne správne, pretože v prípade prepustenia obžalovaných z väzby hrozila reálna obava, že by na slobode mohli pokračovať v páchaní trestnej činnosti rovnakého alebo obdobného charakteru, z ktorej sú podozriví a v prípade obžalovaného [REDAKČNÝ ZNAK] aj že by sa vyhýbal prebiehajúcemu trestnému stíhaniu a hroziacemu trestu, pričom zaisťovacím inštitútom väzby sa im zabraňuje v takom konaní. V danom prípade požiadavka verejného záujmu na zabránení v prípadnom takom konaní obžalovanými jednoznačne prevažuje nad rešpektovaním ich osobnej slobody a väzba je v súlade s vyššie citovanými

ustanoveniami čl. 17 Ústavy SR a čl. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“

Krajský súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia osobitne zaoberal aj sťažovateľom namietanou dĺžkou konania o žiadosti o prepustenie z väzby, ktorú vyhodnotil ako opodstatnenú. V tejto súvislosti však uviedol, že „... *samotná skutočnosť, že sa o žiadosti obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu konalo neprimerane dlho nie je podľa ustálenej súdnej praxe dôvodom pre prepustenie dotknutej osoby z väzby na slobodu*“.

37. Ústavný súd po oboznámení sa s právnymi závermi krajského súdu konštatuje, že tieto nie sú svojvoľné či ústavne neudržateľné. Krajský súd pri rozhodovaní vychádzal z poznatkov o trestnej veci sťažovateľa, na základe ktorých bola na sťažovateľa podaná obžaloba. Krajský súd vyhodnotil postup okresného súdu nielen z hľadiska rýchlosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby, ale posúdil ho aj z pohľadu, či samotné konanie v trestnej veci sťažovateľa je v súlade so zásadou prednostného a urýchleného vybavovania väzobných vecí podľa § 2 ods. 6 Trestného poriadku. Pri vyhodnotení tohto kritéria identifikoval nedostatky v postupe okresného súdu, ktoré však okresný súd ďalším postupom vo veci čiastočne napravil. Z obsahu uznesenia krajského súdu tak vyplýva, že boli zhodnotené všetky relevantné skutočnosti pre rozhodnutie o väzbe. V prvom rade bola konkretizovaná existencia obvinenia, jeho dôvodnosť, ako aj danosť dôvodov preventívnej väzby, ktoré krajský súd odôvodnil konkrétnymi okolnosťami spočívajúcimi v zisťných motívoch konania. Krajský súd sa zároveň zaoberal aj návrhmi na naradenie väzby inštitútmi podľa § 80 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku a peňažnou zárukou podľa § 81 Trestného poriadku a dospel k záveru o ich nedostatočnosti. Ústavný súd preto hodnotí napadnuté uznesenie krajského súdu za odôvodnené ústavne konformným spôsobom.

38. Napadnuté uznesenie nie je prejavom svojvôle, teda nie je arbitrárne a nemožno ho považovať za zjavne neodôvodnené. Rozhodnutie primerane reaguje na námietky sťažovateľa a jeho obhajkyne. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo

arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojim vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tieto natoľko odchyľli od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

39. Ústavný súd tak nezistil v napadnutom uznesení krajského súdu také nedostatky, ktoré by ho robili ústavne neudržateľnými, a teda si vyžadovali zásah zo strany ústavného súdu. Právne závery krajského súdu sú aj v rovine ústavného práva akceptovateľné. Preto ústavný súd nie je na jeho meritórne preskúmanie oprávnený. Ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že aj pokiaľ ide o rýchlosť rozhodovania krajského súdu o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu, túto vyhodnotil ako v zásade akceptovateľnú dobu, ktorá zodpovedala požiadavke na urýchlené rozhodovanie o zákonnosti trvania väzby. Potreba presného vyhodnotenia postupu krajského súdu pritom bola v zásade dôvodom na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie a v časti smerujúcej proti uzneseniu krajského súdu.

40. Ústavný súd vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, ako aj práva na osobnú slobodu podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), 3 a 4 dohovoru uznesením krajského súdu vrátane postupu, ktorý jeho vydaniu predchádzal, nezistil také dôvody, ktoré by odôvodňovali vyslovenie porušenia týchto práv, preto sťažnosti v tejto časti nevyhoveli.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj čl. 1 ods. 1 a 2 ústavy

41. Sťažovateľ namietal tiež porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vo vzťahu k týmto právam ústavný súd konštantne uvádza, že implicitnou súčasťou čl. 17 ústavy sú aj záruky práva na spravodlivé súdne konanie vyjadrené v čl. 46 ods. 1 ústavy obsahujúce základné procesné atribúty práva na osobnú slobodu, ktoré zahŕňajú aj právo na spravodlivé súdne konanie pri pozbavení osobnej slobody. Článok 17 ústavy týkajúci sa osobnej slobody obsahuje jej základné hmotné a tiež procesné atribúty vrátane práva na

súdnu ochranu pri jej pozbavení, a preto na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe je aplikovateľné toto špeciálne ustanovenie o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie o práve na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy). V rámci konania o väzbe preto nemôže dôjsť k porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy, keďže túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 17 ústavy. Napokon, z obdobných dôvodov potvrdzuje neaplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na konanie o osobnej slobode aj Európsky súd pre ľudské práva, podľa ktorého sa na toto konanie priamo použijú ustanovenia čl. 5 dohovoru (napr. rozsudok vo veci De Wilde et al. v. Belgicko z 18. 6. 1971, séria A, č. 12, bod 76). Vzhľadom na uvedené ústavný súd nevyhovел sťažnosti ani v časti namietaného porušenia týchto práv (bod 3 výroku tohto uznesenia). Tento záver ústavného súdu sa vzťahuje na postup okresného súdu, ako aj na postup krajského súdu pri rozhodovaní o prepustení sťažovateľa z väzby.

42. K sťažovateľom namietanému porušeniu čl. 1 ods. 1 a 2 ústavy ústavný súd uvádza, že princíp právneho štátu zakotvený v označených článkoch je vo vzťahu k jednotlivým základným právam a slobodám garantovaným ústavou zastrešujúci a zároveň v nich „vtelený“ (inkorporovaný), ústavný súd preto považuje za duplicitné a nadbytočné konštatovať porušenie aj označených článkov ústavy. V uvedenom smere teda ústavný súd sťažnosti sťažovateľa ani v vzťahu k týmto ustanoveniam ústavy nevyhovел (bod 3 výroku tohto nálezu).

III.

43. Sťažovateľ tiež vyjadril v sťažnosti vo vzťahu k okresnému súdu požiadavku o priznanie finančného zadosťučinenia v sume 5 000 €, ktorú odôvodnil enormným psychickým vypätím a následkami na zdraví, z dôvodu jeho zotrávania vo väzbe pre nečinnosť súdov. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

44. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. S prihliadnutím na celkovú dĺžku obdobia rozhodovania o prepustení sťažovateľa z väzby, ktorá nie zásadným spôsobom presiahla zákonné limity, ako aj v tom čase prebiehajúce úkony okresného súdu pri zabezpečovaní podmienok pre hlavné pojednávanie v trestnej veci sťažovateľa, dospel ústavný súd k záveru, že samotné deklarovanie porušenia označených práv sťažovateľa bolo dostačujúce, preto požiadavke sťažovateľa na priznanie finančného zadosťučinenia nevyhovel (bod 3 výroku tohto nálezu).

45. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

46. Sťažovateľ v zmysle petitu sťažnosti si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia v celkovej sume 374,80 €. Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady a spísanie ústavnej sťažnosti) uskutočnené v roku 2017. Základná sadzba odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2017 je 147,33 € a hodnota režijného paušálu je 8,84 €. Trovy konania tak predstavujú sumu 312,34 €. Pretože právna zástupkyňa sťažovateľa, ktorá ho v konaní pred ústavným súdom zastupuje, je platcom dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), o čom bolo ústavnému súdu predložené osvedčenie o registrácii pre DPH, bolo potrebné k sume 312,34 € pripočítať 20 %, teda sumu 62,46 €. Celkové trovy konania tak predstavujú sumu 374,80 €. Ústavný súd preto v súlade s § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde priznal ich náhradu v celej požadovanej výške.

47. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa [§ 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku (bod 2 výroku tohto nálezu)].

48. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. novembra 2017